

VÝJIMKY A OMEZENÍ AUTORSKÝCH A SOUVISEJÍCÍCH PRÁV

I. Podstata

- jiná osoba může dílo užit pouze na základě oprávnění (licence) (§ 12 odst. 1 AZ) – smluvní užití
- bez oprávnění jen v případech stanovených zákonem – bezesmluvní užití (výjimky a omezení): 1) volná užití (§ 30-30a AZ) a 2) zákonné licence (§ 30b-39a AZ) – bezúplatné a úplatné
- výčet výjimek a omezení autorského práva je taxativní – nelze rozšiřovat
- výklad výjimek a omezení (§ 29 odst. 1 AZ) – tříkrokový test: 1) zvláštní případy stanovené zákonem, 2) užití není v rozporu s běžným způsobem užití díla a 3) nejsou jím nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autora
- ve vztahu ke zveřejněným dílům (výjimky - § 29 odst. 2 AZ)

II. Volná užití

- nepovažují se za užití díla
- jen díla zveřejněná
- užití pro osobní potřebu fyzické osoby
- rozmnožování pro osobní potřebu fyzické osoby (výjimky - § 30 odst. 3 AZ) – restriktivní výklad
- rozmnožování pro osobní potřebu fyzické osoby nebo vnitřní potřebu podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby na papír nebo podobný podklad (§ 30a AZ)
- právo na odměnu (§ 25 AZ)

III. Zákonné licence

1. předvedení nebo oprava přístroje (§ 30b AZ)
2. citace – a) velké, b) malé, c) vyučovací citace a pro vědecký výzkum (§ 31 AZ)
3. propagace výstavy uměleckých děl a jejich prodeje (§ 32 AZ)
4. užití díla umístěného na veřejném prostranství (§ 33 AZ)
5. úřední a zpravodajská licence (§ 34 AZ)
6. obřadní a školní licence - užití díla v rámci občanských či náboženských obřadů nebo v rámci úředních akcí pořádaných orgány veřejné správy, v rámci školních představení a užití díla školního (§ 35 AZ)
7. databázová licence - omezení práva autorského k dílu soubornému (§ 36 AZ)
8. knihovní licence (§ 37 AZ)
9. licence pro určitá užití osiřelého díla (§ 37a AZ)
10. užití originálu nebo rozmnoženiny díla výtvarného, fotografie nebo díla vyjádřeného postupem podobným fotografii jeho vystavením (§ 38 AZ)
11. licence pro dočasné rozmnoženiny (§ 38a)
12. licence pro fotografickou podobiznu (§ 38b AZ)
13. nepodstatné vedlejší užití díla (§ 38c AZ)

14. licence k dílům užitého umění a dílům architektonickým (§ 38d AZ)
15. licence pro sociální zařízení (§ 38e AZ)
16. licence pro společné domovní antény (§ 38f AZ)
17. licence pro karikaturu a parodii (§ 38g AZ)
18. licence pro osoby se zdravotním postižením (§ 39 AZ)
19. licence pro určitá užití díla ve prospěch osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení (§ 39a-39b AZ)